

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnem mestu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnštvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštvo. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petiti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Argentinsko meso.

Na nedeljskem shodu „Skale“ je tržni nadzornik Adolf Ribnikar obširno poročal o živinoreji v Argentini, o njenem eksportu mesa, hladilnicah, ki izvoz omogočajo ter pojasnil končno tudi lastnosti argentinskega mesa in pomen njegovega uvoza za naše kraje. Iz tega poročila posnamemo več zelo zanimivih podatkov o tem danes najaktualnejšem vprašanju v Avstriji.

Argentina ima 6 milijonov prebivalcev, a 33 milijonov goveje živine in 110 milijonov ovac, dočim ima naša 26 milijonska Avstrija le 9 in pol milijona ovac. — Na približno 100 prebivalcev pride v Avstriji 37 govedi in 10 ovac, v Argentini 550 govedi in 1883 ovac. Zelo ugodno podnebje v Argentini pa tudi dopušča, da se vsa živina pase, vsled česar tamkaj pravzaprav blevov ne poznajo. Ker raste živina v naravi, nima takozvanih hlevskih bolezni, ki so udomačene pri nas. Tuberkulozo doženejo zdravniki pri argentinski živini le zelo redkokdaj. Argentinska živina tudi ne more biti najslabše kakovosti, ker imajo tamkaj zelo lepo plemensko živino. Na razstavi v Buenos Aires je bil leta 1906 prodan plemenski bik za 88 tisoč frankov. 2 leti stari ovni tehtajo tudi 140 kg, kar znači, da imajo posebno lepo ovčje pleme. Veterinarstvo je v Argentini modernije kot pri nas in v Avstriji je malo tako modernih klavnic in hladilnic kot so v Argentini. Mesogledstvo se izvršuje tamkaj veliko strožje kot pri nas.

Vsled velikega števila živine pa nima to blago skoraj nobene cene, osobito če se pase živina na prostranih planjavah v notranji Argentini, ki nimajo nobenih prometnih sredstev.

Argentinci so si dolgo časa pomagali s tem, da so izvažali konserve, ekstrakte, osoljeno meso, suho meso Tassajo itd. 1 in pol milijona volov se še danes pokolje v Argentini na leto le radi kože in rogov, dočim ostane meso neporabljeno. Dunaj rabi na leto 200 tisoč volov za živž. V Argentini porabijo torej 7 do 8 krat toliko volov kot Dunaj samo za kože in rogove, drugo meso pa vržejo proč. Tellier je napravil l. 1873 prvi poskus hladilnic, ki se je dobro obnesel leta 1876 pri prvi ladji Frigorifik, ki je vozila iz Francoskega v Mehiko 105 dni in imela seboj cel čas nepokvarjeno meso v hladilnici.

V kratkem času so zadobile hladilnice velikanski pomen za prevažanje mesa. Argentini ga je začela izvažati na Anglesko. Leta 1890 je znašal izvoz 37 tisoč ton, ki pa je od tedaj tako rasel, da je dosegl preteklo leto 532 tisoč ton. Dunaj rabi na leto 100 tisoč ton mesa. Z mesom, ki se izvažja iz Argentine na Anglesko, bi se torej lahko skozi celo leto preskrbovalo 5 Dunajev ali pa 300 takih mest

kot je Ljubljana. Argentina izvozi posebno veliko ovčjega mesa, okoli 10 milijonov komadov kar znači 3 krat toliko število kot ga Avstrija na ovcah sploh premore.

Meso, ki prihaja sedaj iz Argentine v naše kraje izvira iz notranjih pokrajin te države. V Buenos Aires ga pripravlja veliko podjetje „La Blanca“ za eksport. Meso prihaja k nam zmrznjeno v mrazu 9 in pol do 12° C. V tul zaviti četrti volov leže v hladilnicah ladij kakor drva. Kakor kamen trdo in zmrznjeno meso rabi pri poletni vročini 20° C 12 ur, da se od-taja in omehta. V sedanji temperaturi mislijo Dunajčani, da je najboljšje če tri dni po prevozu na Dunaj še leži, da je potem vlečano. Meso se vsled suhega zraka v hladilnicah posuši na površini v prvih 30 dneh 10%. Vrednosti meso vsled zmrznjenja ne izgubi. Le okus je nekoliko drugačen, če ga primerjamo z našim mesom. Pečenka je bolj rujava, bolj suha in pusta kot iz našega mesa. Juha je enaka naši. Argentinsko meso se ne sme kuhati v mrzli vodi, marveč najboljšje je, če se ga vtakne v krop in se ga pusti le malo časa v njem. Pečenka se peče kot iz našega mesa.

Ljubljana dobi od pošiljatelj v decembru ali januarju tudi nekaj poskušnje in sicer bržčas kakih 5000 kilogramov, kar znači dnevni konsum Ljubljane. Cena v Ljubljano postavljenega mesa bo znašala kilogram 1 K 20 vin. Prodajalo se bo meso seveda dražje. Razlika med ceno domačega in argentinskega mesa ni zelo velika, četudi utegne znašati 30 do 40 vin. upoštevajoč enako kakovost. Cena argentinskemu mesu se poveča s colnino za 30 K pri 100 kg. Z upeljavo argentinskega mesa, osobito če bo ostalo le pri poskušnjah, seveda draginja ne bo takoj odpravljena. Pomen uvoza argentinskega mesa leži v tem, da se opozore merodajni faktorji na to, da je treba končno vendarle tudi nekaj ukreniti in ne samo študirati, da se povzdigne domača živinoreja kvantitativno in kvalitativno. Ter s tem odpomore tudi pomanjkanju in bedi, ki nastaja med konsumentami radi visokih cen mesa.

Iz slovenskih krajev.

Iz Krškega. Gosp. dr. Janko Hočevnar nam je poslal sledeči popravek: Z ozirom na dopis, ki ste ga priobčili v Vašem dnevniku „Jutro“ dne 21. oktobra 1910 št. 232 pod rubriko: „Iz slovenskih krajev“ in pod naslovom: Iz Krškega, prosim in zahtevam na podlagi § 19. tisk. zak., da priobčite resnici na ljubo sledeči popravek:

Ni res, da vzgajam svoji dve hčerki popolnoma v nemškem duhu in istotako tudi ni res, da deklici ne razumete in ne govorite čisto nič slovenski. Res pa je, da

občujem s svojima hčerkama tudi v domačem krogu slovenski, res je, da obedve z velikim veseljem tudi same med seboj in s tovarišicami govorita slovenski; res je, da obiskujete zdaj 5. razred tukajšnje javne ljudske šole, kjer se podučuje po šolskih predpisih v slovenskem in nemškem jeziku vse učenke brez razlike. Res je, da ste že tudi lani obiskovale celo prvo polletje 4. razred tukajšnje javne ljudske šole, ki je imel še več učnih predmetov v slovensčini kakor jih ima 5. razred. Res je, da ste z lahkoto sledile šolskemu poduku tudi v slovenskih predmetih ter dobile prav dobre reče, in slednjič je res, da jih je še posebej in povrh lani podučevala in jih tudi letos podučuje tukajšnja učiteljica gđ. Z. v slovensčini. — V Krškem, dne 23. oktobra 1910.

Dr. Janko Hočevnar.

Iz Postojne. Tu kroži že dalje časa vest, da bo morala učiteljica K. vsled odredbe c. kr. šolskega sveta zapustiti stanovanje svojega svaka dr. Š., ki se nahaja v tukajšnji meščanski šoli, ker baje kot sestra soproge ne pripada k njegovi rodbini. Če je to res, potem je ta odredba, milo rečeno, nekaj tako gorostasnega, da normalnemu človeku zastaja razum, ne glede na to, da zgubi na mah vsako zaupanje v nepristranost in zmožnost okrajnega šolskega sveta, presoati gotove stvari s stališča zdravega razuma. V kolikor smemo verjeti tej in podrobnim vestem, ki se danes kaj različno komentirajo menda že v sleherni postojnski hiši, nudeč dovolj snovi za raznovrstne opazke, ki lahko spravijo prizadete od ves ugled in spoštovanje, tiči vzrok tega modrega postopanja okrajnega šolskega sveta vse neke drugje. Zdi se nam namreč, da je iskati krivca vsega tega predvsem v osebi, ki se smatra za nekakega čuvaja javne morale ter se vede vsled neverjetne popustljivosti za to poklicanih činiteljev kakor kak hišni gospodar, dasi je za to določen, če se ne motimo, ravnatelj meščanske šole. Tej škodoželjni osebi torej je sedel slavni okrajni šolski svet kakor kaka neumna šoja na lim, mesto da bi se preje natančneje informiral ter tako sebi prihranil blamažo, prizadetim pa umljivo ogorčenost. Pri tej priliki ne bo mogoče odveč, če se dotaknemo nekoliko čudnih razmer, ki vladajo že delj kot eno leto na tukajšnji meščanski šoli. Lansko leto spomladi je prišel na ta zavod kot žrtev razmer že gori omenjeni dr. Š. Z njim si je pridobila meščanska šola moč, ki je v očigled težkočam, s katerim se mora boriti ta šola, za njo naravnost neprecenljive vrednosti, če se pomisli, da se vsled slabega gnotnega položaja učiteljstva na tej šoli zaman išče po dobrih in sposobnih močeh. Temu možu tedaj, ki ni ničesar drugega zakrivil, kakor da se je vedno odločno zapostavljal vsakemu izrabljanju svoje osebe od izvestne strani ter s tem varoval svojo akademično čast, se je delalo nebroj zaprek

in se jih še dela, kakor jasno kaže gornji slučaj. V njegovo tolažbo naj bo tu povedano, da bodemo odslej naprej posvetili razmeram na tej šoli vso našo pozornost ter vse obelodanili, kar bi bilo potrebno, da se kritizira, ne meneč se za to, ali bo vse to gotovim krogom všeč ali ne.

Splošni pregled.

Slovaško-rumunsko-srbski narodni kongres.

V zadnji številki „Slovaškega dnevnika“ je objavil dr. Lud. Bazovský, sledeči predlog:

Ideja narodnega kongresa l. 1895. je prišla od strani Slovakov (Augustiny). Bilo bi dobro, da bi prišla podobna inicijativa sedaj iz naših vrst. — Zdi se mi tudi sedaj potrebno, da se skliče čim prej slovaško-rumunsko-srbski narodni kongres iz teh le vzrokov:

1. Grof Štefan Tisza je po mažarski navadi trdil v parlamentu politične neresnice o mažarskih narodnostih na Ogrskem. Te laži je treba temeljito zavrniti, posebno pa trditev, da na Ogrskem narodnosti niso zatirane.

2. Nemažarske narodnosti na Ogrskem potrebujejo osrednjo informativno pisarno, ki bi bila v zvezi z vsemi tujimi kulturnimi središči in važnimi osebami, da bi jih informirala o administrativnih, sodnih in družabnih in drugih krivicah, ki se nam gode in za katere doma ne moremo dobiti zadostnega. Tako pisarno more za vse narode skupaj osnovati in ustanoviti le narodnostni kongres.

3. Treba je določiti program za skupno postopanje ne le v politiki, ampak tudi na kulturnem in gospodarskem polju.

4. Ne smemo sicer delati takozvano gravaninalno politiko, vendar moramo enkrat precizno sestaviti naše narodne zahteve in pritožbe, ter jih predložiti vladi in vladarju, avstrijskim političnim strankam in celemu kulturnemu svetu in to tako, da bo o nas vedel vsak kulturni človek.

5. Na adresu, ki jo bo sestavil ta kongres, bo lahko mažarska vlada dokazala, ali hoče popraviti krivice, ki jih je doslej delala napram nemažarskim narodnostim, ali hoče priznati tem narodom pravice, ali hoče še nadalje delati krivice, ki jih taji pred svetom.

6. Zaradi postopanja vlade pri zadnjih volitvah je nastala nekaka mlačnost, ki jo je treba premagati in začeti novo življenje.

7. Vsakdanja skušnja nas uči, da je mažarska javnost varana v narodnostnem vprašanju. Kongres naj ustanovi mažarski list, iz katerega bi vsak pošten človek lahko spoznal resnico in naše opravičene zahteve in bi uvidel, da je vse, kar se proti nam piše, nasilje. Razen tega je še več važnih

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[136]

Malatesta ga je prijel za roko.

„Ljubim jo,“ je zamrmral in pritajil vzdihljaj. „In če je treba, da eden naju dveh pogine, je treba zato, ker ljubi ona — vas! ...“

Ragastensa je mahoma zapustila vsa moč; kolena so se mu zašibila, in usta niso mogla izdavi besede. Hotel je iztegniti roko, da bi zadržal Malatesto. Toda ta se je bil že oddaljil proti sredini dvorane. Mimogrede je skoraj zadel ob Primavera. Videl je, kako si je dvignila roke do čela. In slišal jo je zamrmrati:

„Jaz nesrečnica!“

„Gospoda,“ je dejal Giovanni Malatesta s krepkim glasom, „pred vami, ki ste slišali razalitev, prosim viteza da Ragastens oproščenja. Nadejam se, da se nihče ne čudi temu mojemu koraku ...“

„Ne, sinko,“ je vzkliknil knez Manfredi, „vsi vas poznamo, da ste hraber mož in da vam le plemenitost velja popraviti zmoto.“

Vse roke so se iztegnile proti Giovanniju Malatesta. Kramljuje in smeje se, kakor da se ni nič zgodilo, je ta odšel iz dvorane v spremstvu drugih plemenitašev, ki so bili navzoči pri seji velikega sveta.

Ragastens jim je hotel slediti. V tem hipu pa je vztre-

petal: rahla roka se je bila dotaknila njegove. Bila je roka Primavera.

„Nocoj,“ mu je šepnila, „na vrtu palače, hočem govoriti z vami ...“

Ragastens se je globoko priklonil. Srce mu je grabila tesnoba, noge ga skoraj niso več nosile. Ko se je vzravnil, je videl, da kneginja Manfredi odhaja skozi vrata. Grof Alma ji je podajal roko. In poleg nje je stopal knez Manfredi, sklanjaje svoj visoki stas v razgovoru z njo, s srečnim smehljajem na obrazu ...

„Malatesta pravi, da me ljubi!“ je premišljal Ragastens, stoječ še vedno na istem mestu, kakor da je okamenel. „In vendar je soproga kneza Manfredi ... na vekomaj izgubljena zame! ... Izgubljena! ... Ah, Malatesta se je motil. Ljubosumnost ga je prevarala ... Ona me ljubi ... ne more me ljubiti ... To so sanje! Blazne sanje! ... Giovanni Malatesta je dejal, da mora eden naju dveh umreti ... Zdaj vem, kdo je tisti, ki bo padel v dvo-boju! ...“

XLII.

Vojvodinja bisaglijska.

Vrnimo se za štirinajst dni nazaj in stopimo v Palačo Smeha. Prelesten večer venča nocoj enega tistih krasnih dni, ki jih ima mila in solčna Italija pred vsemi deželami na svetu.

Zleknjena po preprogah v dvorani s kipi, ki smo si jo že ogledali, glavo naslonjeno na kup razkošnih blazin, se vdaja Lukrecija Borgia sanjarstvu. Njene oči so napol zaprte, uho pa ji raztreseno posluša zbor mandolin in flavt, ki igra krasotici. Mlada služkinja dela s široko pahljačo okrog Lukrecije prijeten hlad, ki mu daje vrodo, poganjaje

se v mrmrajočem snopu iz porfirne kotanje, še svežejši čar.

Čudovito sliko nudi v tem bajnem okviru ta mlada ženska, blesteča se v svoji krepki lepoti, sanjajoča o ljubezni in o poeziji ... Lukrecija Borgia sanja. Lukrecija Borgia se dolgočasi. Kakšen zločin se bo rodil?

Lukrecija sanja.

Zamolkla, daljna častihlepnost se riše poljasno na nemirnem zastoru njene vročine domišljije. Kaj je ona v Rimu? Nič! ... In še manj ko nič! ...

Slavja! Venomer slavja! ... Za koga? ... Za njo? ... Ah, ne! Slavja za imenitnike, ki polnijo njeno palačo, genialni izumi na polju umetnosti zabavanja ljudi, samo da je rimsko veljaštvo prepričano o veličanstvu Borgijcev ... Slavja! Venomer slavja! ... Slavja, da zaslužnjeni veliki gospodje pozabljajo svoje suženjstvo v pijanosti naslad, ki se jim nudijo pred obličjem Lukrecije. To je njeno življenje.

In temu pozlačenemu robstvu, temu uničevanju njene krepke volje se upira vsa njena duša, dočim se ji v smehljaju leskečejo beli zobje. Kaj! Ona da ne bo nikoli več nego orodje v rokah Aleksandra VI. in Cezarja? ... Ah! Poveljevati! Vladati! Biti kraljica! Postati absolutna, samodrška, nedotakljiva vladarica v kraljevstvu, ki bi si ga pri-krojila sama! ...

Da ... Ali v oživotvorjenju teh fantastnih sanj je treba moža. Moža! ... Krepkega moškega, ki ne pozna strahu, ki se igra z vsemi pestmi in zasedami, moškega, čigar drznost in zvijačnost bi bila mogočnejša od borgijske oblasti!

(Dalje.)

vzrokov, ki kažejo potrebo kongresa. Občevalni jezik naj bo mažarski. Vršni naj se v Pešti. Kongres naj se vrši pred marcem 1. 1911. Na shodu naj bi bile zastopane najširše vrste nemažarskih narodov.

Predlog vzbuja mnogo zanimanja. Važen je tudi za nas, kajti tudi del našega naroda, 80.000 prekmurskih Slovencev trpi pod mažarskimi nasilji in se potuje. V predlogu se sicer ne govori o Slovencih, toda tudi oni so nemažarska narodnost na Ogrskem in bi bilo treba, da se tudi oni udeležijo kongresa, ker bodo deležni tudi uspehov, ki jih bo kongres dosegel. Kongres zasluži, da se zanj zanima splošna slovanska javnost in tudi mi; kajti zdi se nam, da se v kljub brošuram, ki jih je izdal o mažarski pravico- in resnicoljubnosti Scotus Viator in v kljub protestom ranjkega Bjernstörna Björnsona, gode na mažarske narodnosti prav nemažarsko prenašajo. To velja posebno o naših Slovencih, ki dajo o sebi malo slišati in so tudi od naše strani kakor pozabljeni. Ta kongres moramo le pozdravljati in želimo, da bi se vršil in uspel kar najbolje.

Portugalsko.

Francoska vlada se je zjediniła z Anglijo in Španijo, da se pripozna sedanja provizorična vlada kot stalna, kakor hitro dobi konstitucionalno potrdilo. Tudi Nemčija s tem soglašuje. Volitve se bodo vršile najbrže v januarju. Papež ni dal doslej portugalski duhovščini nikakega navodila in ji je pustil popolnoma prosto roko: razmerje nove republike do cerkve še ni popolnoma določeno.

Grško.

Novi ministrski predsednik je prepo-vedal v nedeljo namenjeno zborovanje častnikov v Atenah. Stanje je zelo negotovo in omahovanje kralja je vplivalo na javnost tako, da uživa dinastija le malo simpatij. Zvečer so se pojavile pred kraljevsko palačo demonstracije, ker se je čulo, da ima biti narodna skupščina razpuščena. V častniških krogih raste protidinastično gibanje in navdušenje za republiko.

Perzijska.

Nemčija je zahtevala od angleške vlade pojasnila zaradi njenega postopanja v perzijskih nemirih. Med Nemčijo in drugimi državami trozeve je živahno zamenjavanje depeš glede skupnega postopanja v perzijskem vprašanju, ker si hoče Nemčija ohraniti v Perziji popolno prostost pridobivanja in enakopravnost s sosednimi državami Perzije: z Rusijo in Anglijo.

Dnevne vesti.

Čitateljem „Jutra“ sporočamo, da bo četrtkovi številki našega lista pridejan zimski vozni red „Prve anončne pisarne“. Ta lični vozni red dobijo brezplačno naročniki „Jutra“ in tudi oni, ki kupijo „Jutro“ v tobakarni. — Obenem javljamo našim čitateljem, da se izvršujejo v novem posloplju „Učit. tiskarne“ samo še nekatera manjša dela — barvanje vrat in oken — in da se začne s preseljevanjem najbrže že v četrtek, tako da bo nedeljska številka „Jutra“ skoraj gotovo tiskana že v novi tiskarni in potem bo „Jutro“ vedno izhajalo tako zgodaj, da bo tudi v istem oziru vstreženo našim čitateljem.

Manom dr. Julija Friedricha. V dno duše nas pretresa vest, žalostna, a žalibog le preresnična, uničujoča vest, da ljubega nam znanca g. dr. Friedricha — ni več... Nič več ga ne bo med nami, nič več nas ne bo razveseljevala njegova ljubeznjiva, vedno kolegijalna družba. Ni ga več... On, ki je bil dobrotar sama, on ki je bil

le premnogokrat rešilni angelj, nenadejan, pa prav zato tembolj blagoslovljan, on, ki je poznal le eno dolžnost, ki mu je bil svet njegov poklic: pomagati bednim in nesrečnim, on je odšel... Tiho, nenadejano in mirno se je poslovil, kakor je bil mirna, blaga duša on sam. Ni živel v vrtincu javnega življenja, njegovo življenje je bilo posvečeno delu, posvečeno tihi sreči tako mnogih. Na pragu sreče, malo pred ciljem, ustvariti si tiho, idilično zakonsko življenje, tik pred dosego svojega življenjskega smotra, nam je vzet... Njega, ki je tolikim vrnil življensko silo, njega, ki je mnogokrat druge iztrgal obtemu smrti, njega je dohitela usoda... Celotni mrli bron zvonovi je dal duška svojim občutkom; tožno, v srce segajoče so jokali zvonovi. Z njim so se združevale tudi naše solze, solze prijateljev, ki ne usahnejo tako kmalu... Z obupnim jadom v srcu skušamo tolažiti druge, mi, ki sami tako zelo potrebujemo tolažbe... S krvavečim srcem, ki poka od bolesti, se poslavljamo... Še kratak čas in za vedno naj nam izgine nepozabna njegova oseba izpred oči, topečih se v solzah!... Za vedno? O ne! V naših srcih, ki čutijo bolj kot kdaj, kaj nam je bil, kaj je pomenil za nas nepozabni prijatelj, v naših srcih si je postavil trajen spomenik, spomenik, ki ga ne more zdrobiti zob časa, spomenik, ob katerega bodo zaman burkali valovi časa, spomenik trši, močnejši od granita. Z zlatimi črkami bo ostalo zapisano v sredi našega srca ime ljubega prijatelja, ki nas je zapustil prezgodaj, ah prezgodaj... V kristalni čaši naše duše bode prekipelo čustvo, najčistejše čustvo, ki smo ga gojili zanj v življenju in ki se ob ločitvi stopnjuje do neskončnosti... Ob njegovem imenu se nam probujajo oni žarnolepi spomini, ki nas vežejo sto, ne, s tisoč vezmi na njegovo osebnost... Daleč od svoje domovine, daleč od svojih dragih, ki ga ljubijo, je preminul... slučaj, ki stoji v svoji tragičnosti sam, slučaj, ob čigar premišljevanju se nam oči orose zopet in zopet. A Ti, prijatelj, ki si legel prezgodaj k večnemu počitku, sprejmi od nas vseh, od nas, ki smo Te ljubili, zadnje prisrčne pozdrave. Mir in pokoj Tvojim Manom. —a—

† Dr. Julij Friedrich. Pogreb dr. Julija Friedricha bo danes ob 3. popoldne. K njegovemu življenjepisu omenjamo še, da je bil zdravnik naših septemberskih žrtev, ki jih je lečil z veliko požrtvovalnostjo in jim pripomogel k popolnemu zdravlju. Vest o njegovi smrti je globoko pretresla vse njegove znanke.

Branibor. C. kr. deželno predsedstvo za Kranjsko je z odlokom izza dne 15. t. m. št. 3491 dovolilo ustanovitev „Podružnice društva Branibor v Ljubljani št. 1.“ V kratkem se skliče ustanovni občni zbor. Društvo je namen, v gospodarskem oziru podpirati Slovence, enako kakor „Südmärka“ Nemce. Društvenik more biti vsakdo: moški, ženska, pravna oseba ali družba več oseb. Društveni ustanovniki plačajo najmanj K 100 naenkrat ali v štirih rokih, letniki po 2 K in podporniki najmanj po 20 K na leto. Društvenina se bo pobirala kasneje proti pobotnici. P. n. rodoljubna gospoda ljubljanska, ki namerava pristopiti k podružnici, se uljudno prosi, da prijavi svoj pristop z dopisnico na adresu podpisalca. — Fran Podkrajšek, Resljeva cesta št. 24.

Slovensko deželno gledališče. Operno osebje pripravlja že dalje časa najlepšo R. Wagnerjevo opero „Tannhäuserja“, ki daje seveda vsem členom in zlasti g. kapelniku mnogo truda. „Tannhäuser“ je največja in najtežja opera, ki se je uprizorila kdaj na slovenskem odru. Seveda se mora za to opero število solistov in zboristov pomnožiti ter bodo sodelovali tudi igralci in igralke. Ravnateljstvo poskrbi, da bo upri-

zoritev „Tannhäuserja“ za naša sredstva popolnoma dostojna in dovršena. Ker pa osebe s to težko opero ne more biti še gotovo, a repertoire ne sme stati, zato se uprizori že te dni opereta „Groß-Luksemburški“, novo delo Franca Lehárja. Dejanje se vrši v Parizu med slikarji in igralci. Glavne vloge pojo v tej krasni opereti operna primadona gđ. Margit Nadasova, gđ. T. Thalerjeva, g. Lj. Iličič, g. F. Bohuslav in g. Jos. Povhe. Ker se v tej veseli opereti tudi mnogo pleše, se vrše vsak dan plesne vaje; zlasti težaven ples imata izvajati gđ. Thalerjeva in g. Bohuslav, ki plešeta preko visokih stopnic v hotelskem vestibulu. — Danes, v torek se igra prvič Leva G. Birinskega grandiozna drama „Moloh“ iz najnovejše dobe ruskih pogromov, revolucij in atentatov. Drama pa je obenem simbolična slika uničevalnih bojov človeštva, ki zahteva vedno novih žrtev. Birinski je posvetil „Moloha“ prijatelju Kainzu. (Predstava ne par.)

Odlikovanje. Sluga tukajšnjega c. kr. finančnega ravnateljstva, Ivan Žagar je bil odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem.

Zastražen shod. Vladni polic. komisar Pertot in svetnik Lauter sta imela v nedeljo brzokone grižo, ker sta se pred draginjskim shodom tresla kot dve trepetliki. Pa ni bilo nič. Samo ljudje so čez vlado zabavljali, da meče milijone skozi okno, varuje avstrijske in madžarske kapitaliste, za revne ljudi pa nima denarja. Policaji in detektivi pa so zastoj zija prodajali po Vodnikovem in Cesarja Jožefa trgu.

V „kot“ ž njim! Kadar žene pri nas kakega človeka obup revščina, skrbi in oslabelost uma v smrt, ne dobi samomorilec cerkvenega pogreba z zvonenjem in duhovnom, dokler niso zdravniki dokazali „črno na belem“, da se je pokojniku „um zmešal“. Pretekli teden se je pa kotorski škof J. ustrelil zaradi poverbe cerkvenega denarja nad 180.000 K, je bil pa vse eno cerkveno pokopan. Navadnega človeka položijo seveda pri nas v kak „nežegan“ kot pokopališča — ker velja za tega druga pravica! — če se pa duhoven sam usmrti, pa ne narede duhovni (ali „cerkev“), nobene razločka. S tem se javnost samo — goljufa!

Sokol I. Bratje! Umrl je dragi naš član in društveni zdravnik brat dr. J. Friedrich. Njegov pogreb se vrši v torek, dne 25. t. m. iz deželne bolnišnice k Sv. Križu. Pokojnik je bil vzoren član in posloval kot naš društveni zdravnik brezplačno tri leta. Vsakemu pozivu se je odzval naglo, radevolje in izvrševal svoje posle vsekdar točno s pravimi uspehi. Bratska dolžnost nas kliče, da mu skazemo zadnjo čast in ga spremimo k večnemu počitku. Odbor si usoja vabiti vse člane, da se v kar največjem številu udeležijo pogreba v kroju. Zbirališče, društveni lokal ob pol treh popoldne.

Natakar kavarne Evropa je daroval za stavbeni sklad ljubljanskega Sokola 14 kron. Prevzel je namreč v prodajo blok za 20 K in ker ni mogel dolgo časa razpečati več kot za 6 K kuponov, je primanjkljaj kar sam doplačal in obenem pristopil kot podporni član k omenjenemu društvu. Čast in ponos tudi za take podjetnike, ki ima take požrtvovalne narodnjake v službi. Velikodušnemu bratu: Na zdar!

Šolsko posloplje v Prulah so v petek dogradili do strehe. Zidarji so vznak končanega dela razobesili na vrhu stavbe slovensko in mestno zastavo, podjetništvo pa je vse delavce pri stavbi primerno pogostilo. O mraku je bil prostor razsvetljen, da so se videle cele Prule daleč naokoli v svitu. Ta teden prično postavljati na stavbo strešni stol in potem jo pokrijejo.

Dve cesti k novi šoli v Prulah bo morala zgraditi in odpreti takoj mestna

občina; eno s Karlovske ceste drugo s Predprul, ker po takih kurjih potih kot so zdaj ondi, ob deževju in snegu šolska mladina pač ne bo mogla hoditi.

Vevška papirnica bo imela od tovarne do železniške postaje v Zalogu svoj železniški tir za dovoz blaga in izdelkov. Kaka dva meseca je ondi zaposlenih že blizu sto delavcev.

Na cesti umrl. Ko je v soboto popoldne 58letni kleparski pomočnik Anton Štrukelj iz Vižmarjev, stopil iz neke kleparske delavnice na Poljanski cesti na ulico, se je nenadoma zgrudil na tla. Dva mimoidoča delavca sta ga vzdignila in ga odnesla v hišo, toda revež je bil že mrtev. Policijska komisija je konstatirala, da ga je zadel mrtvoud. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Zanimiv prizor. Poroča se nam: Zanimiv in ob enem žalosten prizor se je ponujal v nedeljo okoli polnoči onim, ki so se v tem času slučajno nahajali v bližini jubilejnega mostu. Stražnik je hotel aretirati neko pijano žensko, še dosti mlado, najbrže radi vlačuganja, ali ženska se je temu upirala z vso močjo, rjula kot zverina in mahala z rokami in nogami. Prišel je še en stražnik in še dva stražnika sta imela dosti opravka, predno sta odvedla pijanko na magistrat. Ženska je med potjo pela, kričala in govorila take, da se je vse oziralo za njo, a pred magistratom je prav po fantovsko zavriskala, potem pa čisto zadovoljno rekla: no, bomo pa v špehovki špeh jedli. Dober tek! — Pohvalno je treba omeniti vedenje obeh stražnikov, ki sta mirno prenašala vse žalitve in gledala samo na to, da pijanko čim prej spravita „na varno“.

Obsojen župnik. Na Ogrskem je bil obsojen župnik Ludvik Libald v Puspoklabu na 7 dni zapore in 40 K globe, ker je pri zadnjih volitvah v cerkvi imel govor proti nasprotnemu kandidatu in je ljudi pregovarjal, naj volijo kandidata ljudske stranke. Župnik je priznal besede, ki jih je govoril in je kazen sprejel.

V Narodni kavarni je neki gospod v pozni noči v ponedeljek zjutraj od pol 2. do pol 3. ure zamenjal dežnik, Prosimo, da dotični gospod stori svojo sveto dolžnost, ter zamenjani dežnik odda v kavarni. Obenem dobi svojega nazaj.

Društvene vesti.

„Akademično društvo slov. veterinarjev na Dunaju“ si je na svojem I. rednem obč. zboru, 21. t. m. izvolilo za tekoči zimski tečaj 1910/11 naslednji odbor: tov. Fr. Zavernik, predsednik; tov. Jos. Kodré, podpredsednik; tov. Iv. Pestotnik, tajnik; tov. Iv. Vizjak, blagajnik; tov. P. Rihtarič, gospodar; tt. Ant. Močilnik in Jos. Šerbec, namestnika, tt. Fr. Veble in Al. Škof, preglednika.

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju si je izvolila za zimski tečaj 1910/11 sledeče vodstvo: predsednik iur. Stanko Virant, podpredsednik iur. Radovan Brenčič, tajnik med. Vekoslav Košir, blagajnik iur. Juri Štempihar, knjižničar med. Lojze Zbačnik, gospodar iur. Anton Koder, arhivar iur. Rude Trošt, namestnika iur. Jože Rus in iur. France Zdolšek, pregledniki: med. Mirko Černič, med. Ivan Raišp in iur. Ivan Sajovic.

Razne vesti.

* Nasilstva teroristov. V Moravski Ostravi so teroristi večer izvršili več nasilstev. Paznik Avgust Swaezyna v Karvinu je opazil okoli polnoči tri moške, ki so hoteli vlomiti v neko skladišče. Ko je pričel klicati na pomoč, da se je napadli in toliko časa prepevali, da se je nezavesten zgru-

Mali listek.

Slovensko deželno gledališče.

V soboto zvečer se je ponavljala „Punčka“ Vikove-Kunčiča in „Lokalna železnica“ L. Thome. — Ponovno hvalimo gđ. Wintrovo kot ideal dramske umetnice, ki je v enakovredni zvezi z gosp. Nučičem povzdignila na prekrasni ta dramolet na visoko stopnjo dovršenosti. Gđ. Šetfilová, ki je kakor vedno, očarala s prekrasnim exterirom, nas potrjuje v že večkrat izrečenem mnenju, da smo na tako talentirano umetnico lahko po vsej pravici ponosni. Gospodična Stanka gospe Bukšekove je bila svojemu reprezentativnemu značaju primerno umerjena v igri in govoru; g. Bohuslavu gre vsa hvala, katero zasluži umetnik, ki iz tako subordinirane vloge ustvari tako zgovoren tip.

„Lokalna železnica“ je izpadla v večjo zadovoljnost kakor pri premijeri; predvsem smo zadoščenjem opazili, da gospoda upošteva različne nasvete različnih recenzentov: tempo je bil hitrejši in uprizoritvi vsekako v korist, gospa Danilova nas je razveselila z lepo slovenščino in g.

Železnik si je preskrbel boljše, vse primernejšo masko. — Fric Kozlevčar, tragičnokomični „junak“, okoli katerega se vrsti vse dejanje, je bil poverjen g. Verovšku. Gosp. Verovšek, ki je za specifično „slovenske“, tipe kar ustvarjen, je ostal v svoji uloži zvest nekaterim maniram, katere je porabil iz narodnih iger: njegov ton v prvih scenah je bil za las enak onemu v „Rokovnjačih“ Slabosti spomina, ki so se sporadično pojavile na nekaterih mestih, je skušal umetno zakriti deloma z lastno kompozicijo. Poleg obilice dobrih, ima g. Verovšek edino to slabo lastnost, da ne zna produktov svoje lastne iznajdljivosti lepo prilagoditi tekstu, ki ga predpisuje avtor: v takih momentih ga namreč nehoté izda tisto forsiranje v hitrosti govora. Nikakor nočemo s tem grajati gosпода Verovška, ki je za take vloge, kot je bila sobotna, direktno nenadomestljiv; prav nasprotno znači lastna invencija prvič talent in drugič prisotnost duha! Vsa njegova zunanost, njegova bahata bojevitost v prvem, ponižnejša spravljivost v drugem in vesela samozadovoljnost vsled srečnega izida v tretjem dejanju, je uplivala na poslušalce s tako silo, da se smeh mestoma kar ni hotel poleči! S tem je seveda dosežen tudi pravi namen vse komedije in je samo pravično, če konstatiramo, ga gre za uspeh igre v prvi vrsti za sluga gospodu Verovšku.

ramo, ga gre za uspeh igre v prvi vrsti za sluga gospodu Verovšku.

Gospa Danilova se nam je pokazala kot skrbna soproga in ljubeča mati. Uloga sama na sebi je precej pasivna, zahteva pa ravno zato tem več marljivega truda, ako jo hoče igralka spraviti do potrebne veljave. Ker je pri gospej Danilovi neuspeh nekaj nemogočega, zato nas ravno uspeh pri njej ni prav nič presenetil.

Suzana gospe Iličičeve se je prezentovala v kar najsimpatičnejši obliki. Igra in mimika sta imeli na sebi tisto prisrčnost, ki je kar stalna spremljevalka gospe Iličičeve.

Ga. Bukškova je opremila svojo Berto z dobro karakterizacijo v igri in maski: svoji uloži ni ostala dolžna nič, ampak prav čisto nič.

Dr. Medved g. Šimáčka priča o študiju, ki ga je položil v ulogo in kaže, da se je gospod z zanimanjem poglobil v svoj tip; semintja splava sicer na površje dvom v možnosti eksistiranja tako do kosti pedantskega človeka, ali blagodejna umerjenost, s katero takoj nato zna odbiti osti morebitni karikaturi, nas z lahkoto spravi z njim. Posebne pohvale zasluži njegova zares izborna maska.

Pivovarnar Molk je našel v g. Danilu interpretu, ki je že itak dovolj drastično komiko njegove osebnosti še močno podčrtaval; publika se je ob tem prav dobro amizovala; mi za svojo osebo pa se zavzemamo za juste milico. V preveliki skromnosti je ostal koncem nekega dejanja za kulisami, dasi so ga številni dijaški glasovi imenoma klicali na oder.

G. Molek je bil popolnoma na mestu; v vsej dosti obsežni uloži ni klical nikdar gospe sufleze na pomoč; odlično omenjamo njegov naravni humor, ki ga tudi v dokaj burni sceni pred županom na čelu občinskega sveta ni zapustil.

G. Grom nas je presenetil, najbrže naslanjaje se na lokalizovanje igre, s krasno dolensščino; g. Bohuslavu gre neoporečno prvo darilo med vsemi svetniki: njegova komika prisili najbolj zaniknega filistra k smehu, če je seveda njegov kostum v soglasju s sedanjim časom, je drugo vprašanje, katero bo g. Bohuslav, upamo, pri eventualni repizi rešil v našo zadovoljnost; g. Železnik naj bi skušal dati svojemu odlično preveč mladostnemu glasu starejšo barvo; ako bo prihodnjič svojo živahnost hotel dokumentovati še na kak drug način, razen dosedanjega stereotipnega, monotonnega, vplivajočega agiranja z rokami, nam bo

dil na tla, nakar so vsi trije napadalci zbežali. Paznik Swaezyna je kmalu za bolečinami umrl. Policiji se je sicer posrečilo priti morilec na sled, toda dosedaj še ni mogla nikogar izlediti. Skoro ravno ob istem času je bil rudar Adolf Krivon za- vratno napaden in oropan. Napadalca so že dobili in ga izročili sodišču.

* **Eksplodizija.** V Brooklynu je v neki večji trgovini nenadoma eksplodirala sve- tilka. Med delavci je nastala strašna pa- nika, ki je še pomnožila nesrečo. Osem oseb je bilo na mestu mrtvih, 12 težko ra- njenih. Trgovina je bila skoro popolnoma demolirana.

* **Kolera na Ruskem.** V Nikolajevsk je prispel iz otoka Sahalina neki parnik na katerem je bilo 28 za kolero obolelih oseb. Vse bolnike so takoj izolirali in odpeljali v bolnico.

* **800.000 mark poveril.** V Berlinu je solastnik velike knjigarne Volkmar, Oton Cyriaens poveril 800.000 mark in nato pobegnil. Iz njegovih besed par dni pred begom so domnevali, da je najbrže izvršil samomor in res so že včeraj našli njegovo truplo v Deltovem prekopu.

* **Henry Dunant na smrtni postelji.** Henry Dunant, ustanovitelj Rdečega križa ki je bil odlikovan že z Noblovo nagrado, leži sedaj na smrtni postelji. Henry Dunant je do l. 1890. živel v veliki bedi, dokler ni svet opozorila nanj neka švicarska fran- ciska pisateljica in proslavljala njegove ve- like zasluge za človeštvo. Vsled tega sta mu ruski car in nemški cesar preskrbela vsako leto veliko denarno podporo.

* **Zavraten umor bivšega tirolskega poslanca Flecksbergerja.** Sedaj je 17 letni Josip Holzastner, ki je bil osumljen, da je umoril bivšega tirolskega poslanca Flecks- bergerja, svoje dejanje že priznal. Obenem je izjavil, da je sokriv umora tudi hlapec Peter Eisenmann, ki pa odločno taji vsako krivdo. Ko so Holzastnerja vprašali, zakaj ga je umoril, je rekel, da je bila vzrok neka ljubavna afera in pa sovraštvo med obema rodbinama.

* **Kolera.** V nedeljo je v petrograjski bolnici 20 streljav in streljnic nenadoma obolelo za kolero. — V Napolju v Italiji je znova obolelo za kolero 15 oseb, 8 jih je pa umrlo. Tudi v okolici se kolera vključ velikim varnostnim odredbam še vedno razširja.

* **Smrtna obsodba.** Delavec Vaclav Panek, ki je v Pragi umoril prodajalko Antonijo Pfeifer, je bil po tridnevni obrav- navi od porotnega sodišča obsojen v smrt na vešala. Porotniki so vsa jim stavljena vprašanja enoglasno potrdili.

* **Bolezen grofa Tolstoja.** Bolezen grofa Tolstoja, slavnega ruskega pisatelja in filozofa, se še vedno ni obrnila na bo- lje. Tolstoj je silno zmučen in toži nepre- stano o hudih bolečinah na jetrih.

* **Velika tatvina pri sibirski želez- nici.** Pri reviziji ruske sibske železnice so konstatirali, da so se že več let izvrše- vale na postaji Nikolajevsk velikanske tat- vine, in sicer v blagu. Država ima več mi- lijonov rubljev škode.

* **Razdelitev noblovih nagrad.** Iz Stockholm se poroča, da dobi letošnji Noblovo nagrado za medicino prof. fiziolo- gije v Heidelbergu, dr. Albrecht Kossel. Vsaka nagrada znaša letos 193.360 frankov. Literarno nagrado dobi najbrže nemški pisatelj in pesnik Gustav Frenssen, po drugih poročilih pa švedski pesnik Bernard pl. Heidenstamm.

ugajal; talent se kaže brez vsakega dvoma in mu tega priznanja nikakor nečemo kra- titi; naravne zmožnosti pa je treba seveda še primerno kultivirati.

G. Skrbinsšek je vzlic svoji mla- dosti ustvaril prav dober tip starega ma- jorja; ako je ostal kak moment brez tistega efekta, ki bi ga uloga pri drugačnem, pri- mernejšem zasledenju imela, je to najmanj njegova krivda: on je pač izvršil igrarec mladostnih ulog, ne leže mu pa reprezen- tativne „moške“ uloge; priznanje, da je storil prav vse, kar je v njegovih močeh, zasluži v polni meri.

V nedeljo popoldne se je ponavljala pri razprodani hiši priljubljena opereta „Knežna“. Da so bili vsi gg. solisti na mestu, se razume; imenoma navajamo še enkrat gđc. Hadrbolečvo kot briljantno Mary-Ann in g. Iličiča kot odličnega Stavra, Gdč. Thalerjeva in g. Povhe sta bila kakor navadno izborna. Zvečer se je uprizoril tretjič Lengyelov „Tajfun“. Najlaskavejšo pohvalo zasluži gđc. Setti- lova; poleg nje so odlično sodelovali gg. Nučič, Bohuslav, Danilo, Verovšek in Skrbinsšek. Gdč. Thalerjeva, ki je nado- mestovala obolelo gđc. Wintrovo, je storila vse, kar more operetna subreta napraviti iz uloge, ki je pisana za sentimentalno lju- bimko.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 24. oktobra. Danes se je na- daljevala seja vojnega odseka ogrskih de- legatov. Razpravljalo se je predvsem o za- htevah vojne uprave in o vojaških kreditih. Vsi predlogi so bili enoglasno sprejeti. Po- poldne se je sešel vojni odsek avstrijskih delegatov. Navzoči so bili tudi strokovni referenti.

Mohamedanska deputacija pri Burianu.

Dunaj, 24. oktobra. Danes je skupni finančni minister Burian sprejel deputacijo sarajevskih mohamedancev, ki so ministra informirali o bosenskem agrarnem vpra- šanju. Burian je izjavil deputaciji, da je vlada odločno proti fakultativnemu odkupu kmeta, kakor ga predlagajo srbski poslanci in rekel, da v slučaju, če bosenski sabor sprejme srbski predlog glede odkupa kme- tov, ne bo predložen v sankcijo.

Razburjenje med srbskimi poslanci radi Burianove izjave.

Sarajevo, 24. oktobra. Srbski po- slanci so radi Burianove izjave strahovito razburjeni. Jutri se snidejo vsi k posveto- vanju, da se odločijo o nadaljni taktiki. Obenem prevladuje med Srbi mnenje, da ne smejo na noben način odnehati od svo- jih zahtev. V novembrskem zasedanju bo- senskega sabora bo radi tega čisto gotovo prišlo med Srbi in vlado do ostrega kon- flikta. Tudi Hrvati so, kakor se čuje, na strani Srbov.

Kmetstvo gibanje v Bosni.

Sarajevo, 24. oktobra. Kmetstvo gi- banje bosenskih kmetov v okolici Bihača in Banjaluke zavzema vedno večje dimen- zije. Sekcijski šef Pittner je odpotoval v Banjaluko, da bo osebno vodil varnostne odredbe.

Češko-nemška narodno-politična kon- ferenca.

Praga, 24. oktobra. Kompromisni predlog čeških konservativnih veleposes- tnikov glede delitve češkega zbora so Čehi čisto enostavno odklonili. Danes se snidejo zastopniki vseh čeških strank k posveto- vanju. Radikalci izjavljajo, da morajo Čehi najodločneje nastopiti proti konservativnim češkim veleposesnikom, ki delajo vedno samo v prid Nemcem. Češki radikalci za- htevajo, da morajo češki delegati na na- rodno-politični konferenci odkloniti vse nemške predloge.

Praga, 24. oktobra. Danes so se oglašili pri čeških delegatih češko-nemške narodno politične konference češki urad- niki in sluge deželne odbora, ki so naj- odločneje protestirali proti nemškemu pred- logu, da mora biti v deželnem odboru ena tretjina nemških uradnikov. Delegati so od- govorili, da bodo vpoštevali njih želje in se tudi zavzeli zanje.

Tržaški deželni zbor.

Dunaj, 24. oktobra. Današnja jutraj- nja „Wiener Zeitung“ prinaša cesarjev odlok, s katerim se sklicuje tržaški deželni zbor na dan 24. oktobra.

Situacija v gališkem deželnem zboru.

Lvov, 24. oktobra. Situacija v ga- liškem deželnem zboru je jako kritična. Če se ne bo dosegel danes sporazum o vpra- šanju glede programa nadaljnjega zboro- vanja in preosnove volilne reforme, bo ga- liški deželni zbor najbrže že jutri razpuščen.

Škof Sietlaka suspendiran.

Varšava, 24. oktobra. Vlada je škofa Sietlako suspendirala in sicer radi tega, ker je v cerkvi hujškal proti drugovercem. Usta- vila mu je plačo in odredila proti njemu strogo preiskavo.

Demisija Venizelos.

Atene, 24. oktobra. Ker ministrski predsednik Venizelos radi absencije po- slancev mnogih strank v grški narodni skupščini ni mogel dobiti zaupnice, je pre- ložil kralju svojo demisijo, katero je pa kralj odločno odklonil. Nad 20.000 ljudi je priredilo Venizelosu viharne ovacije in zahtevalo od kralja, da demisije nikakor ne sme sprejeti.

Strah v Turčiji.

Carigrad, 24. oktobra. V Turčiji vlada radi rusko-angleškega postopanja glede delitve Perzije velikanski strah. Po vsej Turčiji so se včeraj vršili protestni shodi proti Angliji in Rusiji. Zelo značilno je, da je carigradski protestni shod odposlal nem- škemu cesarju brzojavno čestitko. Vest, da je Francija glede najetja turškega posojila na Francoskem prekinila vsako nadaljno pogajanje, je vzbudilo v Turčiji velikansko razočaranje. Vsi listi zahtevajo, da se mora Turčija približati trossvezi, ker jo baje sicer čaka enaki konec, kakor Perzijo.

Profesor L. Alemand umrl.

Dunaj, 24. oktobra. Danes je umrl na Dunaju znani slikar L. Alemand, profe- sor na dunajski slikarski akademiji.

Pogreb grofa Khevenhüllerja.

Dunaj, 24. oktobra. Danes se je vršil ob prisotnosti cesarja Franca Jožefa, vseh nadvojvod in vsega diplomatskega zbora pogreb avstrijskega veleposlanika v Parizu, grofa Khevenhüllerja.

Proti „Svobodni šoli“.

Dunaj, 24. oktobra. Državno sodišče je danes zavrnilo pritožbo „Svobodne šole“ proti naučnemu ministrstvu, ki ni odobrilo njenega učnega načrta. Sodišče je pritožbo zavrnilo in svoj odlok motiviralo s tem, da morajo učni načrti vseh zasebnih šol biti enaki učnim načrtom vseh drugih ljud- skih šol. Kakor je namreč že znano, se v šole „Svobodne šole“ ni hotel sprejeti pouk o katoliški veri. (Naučni minister grof Stürgkh ima res strašen strah pred kleri- kalci. Op. ured.)

Zrakoplov Parseval I.

Budimpešta, 24. oktobra. Vojaški zrakoplov Parseval I., ki se je napolnil proti Budimpešti, je danes ob pol 7. uri zvečer prispel srečno v Budimpešto.

Bolezen poslanca Pogačnika.

Dunaj, 24. oktobra. Podpredsednik avstrijske državne zbornice, poslanec Po- gačnik, ki je pri železniški nesreči v Rotte- mannu zadobil težke telesne poškodbe, je danes brzojavil predsedniku državne zbor- nice dr. Pattayju, da je že toliko okreval, da se bo lahko udeležil državnozbornskega zasedanja. Poslanec Pogačnik trpi namreč na hudi nevrasteniji in toži o hudih bole- činah v hrbtnici.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dal- matinsko vino Kuč najboljši sredstvo 5 kg franko K 4.—
Br. Novakovič, Ljubljana.

Mali oglasi.

Begoda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dobro ohranjen šivalni stroj (Singer Co.) se proda za 100 K. Pripraven za čevljarja ali krojača. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 350/2—2

Meblovano stanovanje, obstoječe iz 2 sob, se takoj odda na Bleiweisovi cesti 3. Vpraša se v po- tovalni pisarni Ed. Kristan, Kolodvorska ul. 41. 2—1

Dva ali več dljakov se sprejme na hrano in stanovanje. Velik vrt na razpolago. Naslov pove inse- ratni biro „Jutra“. 357/5—1

Stanovanje obstoječe iz dveh ali ene sobe ter kuhinje se takoj odda. Privoz 9. 358/3—1

Fotografični aparat 9 krat 12 s potrebščinami, dobro ohranjen, se ceno proda. Več pove inseratni biro „Jutra“. 359/2—1

Plesna šola

za dame in gospode iz boljših rodbin vsak ponedeljek in petek ob 8. uri zvečer v dvo- rani hotela „Union“. Giulio Morterra, avt. plesni učitelj. Prva ura v petek, 28. oktobra.

Ženitna ponudba.

Mlad trgovec s trgovino, katera nese 10.000 K letno čistega dobička se želi poro- čiti takoj z gospico iz poštene rodbine, staro okoli 24 let. Zmožna mora biti popolnoma gospodinjstva, imeti veselje do trgovine in nekaj premoženja. Prijazne ponudbe s sliko ki se vrne, naj se pošljejo pod šifro „Srečno leto“ do 30. t. m. na inseratni biro „Jutra“.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj in franko, ako nam v namen razpošiljanja na- ših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških urad- nikov, bolj situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti

Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

? I ?	Najboljša ura	? I ?
I K O	sedanjosti:	I K O
? O ?	zлата, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	? O ?

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.
!! Lastna tovarna ur v Švicl. !!

? I ?	Tovarniška var- stvena znamka:	? I ?
I K O	„IKO“	I K O
? O ?		? O ?

Kupujte „JUTRO“!

Izvod samo 4 vinarje.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -
K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta št. 9.
- - - Ceniki na željo brezplačno. - - -

Cvetlični salon

ANTON BAJEC

Ljubljana

Pod trančo št. 2

poleg čevljarskega mostu

izdeluje šopke, vence in trakove. Velika zaloga na- grobnih vencev. Zunanja naročila se izvrše točno.
Cene zmerne.

Zboljšana Kneipova metoda in ven- tilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti ner- voznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osi- velosti las. Čepica pomiri živce in prozroči dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6.—
1 „ „ trojno . . . „ 8.—

Balzam pospešujoči rast las in brade z uporabnim navodilom

1 stekleničica . . . K 2.—
1 „ „ . . . „ 4.—
1 „ „ . . . „ 6.—

Naročila iz province po pošti le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

Vincenc Richterja

pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Ime- nitne posledice se prikažejo takoj po vpo- rabi te pomade: rasti pričnejo lasje in brada. Zabrani izpadanje las in povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Cena lončku z navodilom 3 K.

„Schampos“, prašek za umivanje glave. Najboljše učinkujoči pripomoček za snaženje glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vincenc Richter, specializist za gojenje las
Dunaj IX. Sobieskygasse.

Zalogo ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben št. 9.

„Narodna kavarna“
Fran Krapeš.

Lep
prostoren lokal
se takoj odda na Jurčičevem trgu 3, I. levo.
Poizve se istotam v I. nad. levo pri hišnemu
posestniku.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Velika izbira nagrobnih spomenikov
iz vsakovrstnega marmorja, granita, sijenita in labradorja, kakor tudi grobnih okvirjev
iz kamna in cementa. Preskrbe se tudi sliko kojnih natančno po fotografiji na spome-
nike. Naročila izvrši po željah točno in ceno
F. KUNOVAR, kamnosek
pri novem pokopališču, Ljubljana.

 ED. ŠMARD
potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.
Samo 6 dni! Prodaja originalnih vozni listov („šifkart“) francoske
linije čez **Havre v New-York in nazaj.**

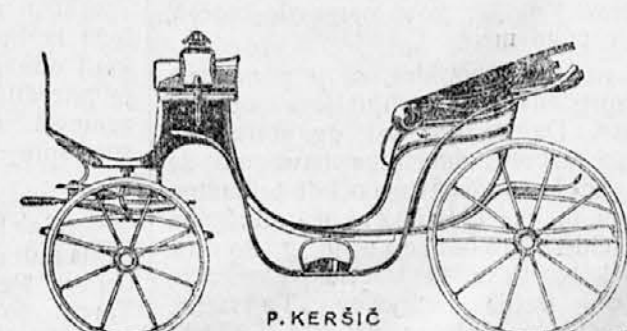
A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19
priporoča po znano nizkih cenah
jesenske in zimske obleke
najmodernejše površnike, zimske suknje
in pelerine za gospode in dečke. Vedno
najnovejša konfekcija za dame in deklice.
Strogo solidna postrežba.

Milko Krapeš
Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3
priporoča svojo trgovino ur, juvelov, raz-
ličnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih
oprav itd., itd. 6/10—1
Popravila se tečno, solidno in ceno izvrše.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Delniška glavica K 5,000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Reservni fond K 450.000.
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča
promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih
4½%

Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Gradišče št. 4
registrovana zadruga z omejenim jamstvom
priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in
litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.
Lastno založništvo. **Najmodernejše črke.**
Muzikalije. **Litografija.**
Telefonska šte. 118. Poštne hranilnice šte. 76307.

Tovarna vozov
Peter Keršič v Sp. Šiški
priporoča
svojo bogato zalogo različnih vozov.
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in
popravila po primerno nizkih cenah.
Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

P. KERŠIČ
Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jem-
ljejo v račun.

Klobuki, cilindri,
čepice, kravate, perilo, samo za-
dnje novosti, v modni in športni
trgovini za gospode
P. MAGDIČ, Ljubljana, nasproti 2
glavne pošte.

A. PERSCHE
Ljubljana,
Pred škofijo št. 21. **priporoča**
veliko zalogo
raznih nakitov, perilo za gospode in dame,
specijalitete zavrtnic in nogavic; steznik
„Directoire“ P. D.

Za jesensko in zimsko sezono
prispele nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:
nad 5.000 kom. oblek za gospode . . . od K 8.— naprej
" 2.000 " " " dečke . . . " " 6.— "
" 2.000 " " " otroke . . . " " 4.— "
" 1.000 " posameznih hlač " " " 4.— "
" 5.000 " pelerin iz velblodje dlake . . . " " 6.— "
" 1.500 " površnikov, raglanov in zimskih suknj
" 500 " posameznih modnih telovnikov . . . " " 3.— "
" 18.000 " konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani,
mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.
Priznane nizke cene!
Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.